

Sygn. akt IV P 17/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Alicja Lisiecka
Ławnicy:	b/ł
Protokolant:	st. sekr. sądowy Małgorzata Stanisz

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2019 r. w Inowrocławiu

sprawy z powództwa **L. N.**

przeciwko **Szkole Podstawowej im. (...) w M.**

o ustalenie

- ustala, że powódce L. N. przysługuje u strony pozwanej - Szkoły Podstawowej im. (...) w M. prawo do zaległego urlopu wypoczynkowego za rok 2016 w wymiarze 42 dni,
- nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego w Inowrocławiu kwotę 30,00 zł (trzydzieści złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych, od uiszczenia których z mocy ustawy zwolniona była powódka.

SSR Alicja Lisiecka

Sygn. akt IV P 17/19

UZASADNIENIE

Powódka L. N. w pozwie z dnia 22 lutego 2019r.Ck.2-3), sprecyzowanym w piśmie przygotowawczym z dnia 12 marca 2019r.Ck.13- 14), skierowanym przeciwko Szkole Podstawowej im. (...) w M. wniosła o zobowiązanie strony pozwanej do udzielenia jej zaległego urlopu wypoczynkowego za rok 2016 w wymiarze 42 dni lub zapłatę stosownego ekwiwalentu za w/wym. urlop w kwocie (...) brutto.

Z uzasadnienia stanowiska powódki wynikało, iż jest ona zatrudniona u strony pozwanej na stanowisku nauczyciela, a w okresie od dnia 1 czerwca 2016r. do dnia 31 maja 2017r. przebywała na urlopie dla poratowania zdrowia w związku z zaleconym przez lekarza leczeniem, co sprawiło, że powódka nie wykorzystała 42 dni urlopu wypoczynkowego za okres letnich ferii szkolnych 2016r. W dniu 17 grudnia 2018r. L. N. zwróciła się do pozwanego pracodawcy o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane, przedmiotowe 42 dni urlopu wypoczynkowego za rok 2016, jednak otrzymała odpowiedź odmowną. Podobnej odpowiedzi udzieliła powódce strona pozwana na jej wniosek z dnia 10 stycznia 2019r. o udzielenie w naturze zaległego urlopu wypoczynkowego, niewykorzystanego po urlopie dla

poratowania zdrowia w roku 2017r. Powołując się na orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie C- 178/15, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1988r., sygn. akt I PR 7/88 oraz wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 15 listopada 2017r., sygn. akt V P 127/17, powódka L. N. wskazała, iż strona pozwana powinna udzielić jej wnioskowanego urlopu wypoczynkowego.

Pozwana Szkoła Podstawowa im.(...) w M. wniosła o oddalenie powództwa w całości - zarówno w zakresie żądania zapłaty ekwiwalentu pieniężnego za urlop, jak i w zakresie udzielenia zaległego uzupełniającego urlopu wypoczynkowego

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 kwietnia 2019r. Ck. 29-32) strona pozwana przyznała, że powódka jest zatrudniona u pozwanej jako nauczyciel, który w okresie od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia 31 maja 2017r. przebywał na urlopie dla poratowania zdrowia, a przez to, że urlop dla poratowania zdrowia, z którego korzystała powódka przypadł na

okres letnich ferii szkolnych 2016r., L. N. nie wykorzystała przysługujących jej w 2016r. 42 dni urlopu wypoczynkowego. Pozwana podkreśliła następnie, że dopiero od dnia 1 stycznia 2018r. obowiązuje, wprowadzony ustawą z dnia 27 października 2017r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. Z 2017r., poz. 2203), znowelizowany przepis art. 66 ust. 1 Karty Nauczyciela, który umożliwia udzielenie urlopu wypoczynkowego uzupełniającego nauczycielom, którzy w okresie ferii szkolnych przebywali na urlopie dla poratowania zdrowia, jednocześnie zwracając uwagę, iż ustawodawca nie przewidział przepisu przejściowego, który stanowiłby, iż nauczyciele przebywający przed dniem 1 stycznia 2018r. na urlopie dla poratowania zdrowia w okresie ferii szkolnych, zachowują prawo do uzupełniającego urlopu wypoczynkowego. W ocenie pozwanej Szkoły Podstawowej im. (...) w M., z uwagi na zasadę lex retro non agit, zgłoszone przez powódkę żądanie udzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego nie znajduje uzasadnienia. Bezpodstawne jest również alternatywne domaganie się przez powódkę zapłaty kwoty(...) brutto tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane 42 dni urlopu wypoczynkowego uzupełniającego albowiem w świetle art. 66 ust. 2 Karty Nauczyciela ekwiwalent za niewykorzystany w naturze urlop wypoczynkowy przysługuje tylko w razie ustania stosunku pracy z powodu jego rozwiązania lub wygaśnięcia albo w razie powołania nauczyciela do służby wojskowej. W przypadku L. N. żadna z wyżej wymienionych okoliczności nie wystąpiła, co jej żądanie czyni bezzasadnym.

Nawiązując do treści zawartej w odpowiedzi pozwanej na pozew, powódka na rozprawie w dniu 6 czerwca 2019r. oświadczyła (k. 36, e-protokół z dnia 6.06.2019r.-min. 00:01:18-00:05:21), że w niniejszym postępowaniu domaga się jedynie ustalenia, że przysługuje jej u strony pozwanej prawo do 42 dni zaległego urlopu wypoczynkowego za rok 2016.

Pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, nadal wnosząc o oddalenie powództwa, a ustanowiony w dniu 31 maja 2019r. Ck.35) pełnomocnik Szkoły Podstawowej im.(...) w M. w osobie radcy prawnego, na rozprawie w dniu 6 czerwca 2019r. (k. 36, e-protokół z dnia 6.06.2019r.-min. 00:05:21-00:06:44), zażądał dodatkowo zasądzenia od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka L. N. jest zatrudniona w pozwanej Szkole Podstawowej im. (...) w M. od dnia 10 maja 1993r., na stanowisku nauczyciela, w pełnym wymiarze godzin.

Aktem nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela z dnia 28 września 2000r. powódce nadany został stopień nauczyciela mianowanego, a aktem z dnia 5 sierpnia 2015r. - stopień nauczyciela dyplomowanego.

(dowód- umowa o pracę z dnia 10.05.1993r.-k. B-33 akt osobowych powódki, akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela z dnia 28.09.2000r.-k. B-119 akt osobowych powódki, akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela z dnia 5.08.2015r.-k. B-220 akt osobowych powódki)

W okresie od dnia 1 czerwca 2015r. do dnia 31 maja 2017r. powódka przebywała na urlopie dla poratowania zdrowia.

(dowód- wniosek powódki z dnia 31.05.2016r. o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, orzeczenie lekarskie nr (...) z dnia 31.05.2016r. o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia oraz pismo pozwanego z dnia 1.06.2016r. o udzieleniu powódce urlopu dla poratowania zdrowia-k. B-246 i nast. akt osobowych powódki)

Powódce, w okresie letnich ferii szkolnych 2016r., przysługiwał urlop wypoczynkowy w wymiarze 42 dni.

(bezsporne)

W dniu 17 grudnia 2018r., pismem z dnia 14 grudnia 2018r., powódka L. N. zwróciła się do pozwanego pracodawcy o wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany, po urlopie dla poratowania zdrowia, urlop uzupełniający za rok 2016, w wymiarze 6 tygodni.

Strona pozwana, wskazując na niezrealizowanie sytuacji opisanych w art. 66 ust. 2 Karty Nauczyciela, odmówiła powódce wypłaty żądanego ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

(dowód-pismo powódki z dnia 14.12.2018r.-k.B-2y akt osobowych powódki, pismo pozwanej z dnia 2 stycznia 2019r.-k. B-280 akt osobowych powódki)

Po otrzymaniu od pozwanej odmowy wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, L. N. w dniu 10 stycznia 2019r. wystąpiła do pracodawcy z wnioskiem o udzielenie w naturze zaległego urlopu wypoczynkowego, niewykorzystanego po urlopie dla poratowania zdrowia w roku 2017r.

Pozwana Szkoła Podstawowa im. (...) w M. nie dopatrzyła się podstaw prawnych pozwalających na pozytywne rozpatrzenie wniosku powódki z dnia 10 stycznia 2019r. i udzielenie jej żądanego urlopu, a szczegóły swojej decyzji przedstawiła w doręczonym L. N. w dniu 8 lutego 2019r. piśmie z dnia 7 lutego 2019r.

(dowód-wniosek powódki z dnia 10.01.2019r.-k. B-281 akt osobowych powódki, pismo pozwanej z dnia 9.02.2019r.-k. B-282 akt osobowych powódki)

Stanowisko strony pozwanej skłoniło powódkę do dochodzenia swoich praw na drodze sądowej i stąd też niniejszy proces.

Sąd zważył, co następuje:

Sprecyzowane przez powódkę i sformułowane na rozprawie w dniu 6 czerwca 2019r. powództwo o ustalenie prawa do urlopu wypoczynkowego okazało się zasadne i jako takie podlegało uwzględnieniu.

Na wstępie czynionych rozważań należy podkreślić, iż stan faktyczny analizowanej sprawy nie był kwestionowany przez żadną ze stron postępowania, a spór sprowadzał się do znalezienia odpowiedzi na pytanie-czy nabyty przez powódkę L. N. w 2016r. , przypadający w okresie letnich ferii szkolnych, urlop wypoczynkowy w wymiarze 42 dni, został wchłonięty, skonsumowany, przez udzielony powódce w okresie od dnia 1 czerwca 2016r. do dnia 31 maja 2017r. urlop dla poratowania zdrowia?

Charakter prawny urlopu dla poratowania zdrowia jest unormowany w art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. 2014, poz.191 i 1198).

Celem tej instytucji jest poprawa stanu zdrowia nauczyciela w następstwie zaleconego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego i przeprowadzonego leczenia. Urlop dla poratowania zdrowia nie jest świadczeniem o charakterze ubezpieczeniowym, związanym z zaistnieniem prawnie chronionego ryzyka czasowej lub długotrwałej utraty zdolności do pracy wskutek choroby. Jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie -nie jest ani ą quasi zasiłkiem chorobowym, ani ą quasi świadczeniem rehabilitacyjnym, ani tym bardziej ą quasi rentą okresową. Jest świadczeniem pracowniczym, przysługującym w ramach stosunku pracy łączącego nauczyciela zatrudnionego - stosownie do art. 10 ust. 1 Karty Nauczyciela - na podstawie mianowania lub umowy o pracę z konkretnym pracodawcą, jaldm w świetle art. 3 k.p.

jest szkoła jako jednostka organizacyjna zatrudniająca pracowników. Ustawodawca posłużył się przy tym terminem „urlop”, który w prawie pracy oznacza usprawiedliwiony okres zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy o określonym przeznaczeniu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2012 r., sygn. akt II PK 298/11, OSNP 2013/11/130).

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wskazał ponadto, że urlop dla poratowania zdrowia jest odmianą urlopu pracowniczego, najbardziej zbliżoną w swej konstrukcji i celu do urlopu wypoczynkowego, stąd nie można z obydwu tych instytucji korzystać w tym samym czasie, gdyż; urlop dla poratowania zdrowia „konsumuje” urlop wypoczynkowy (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1988 r., III PZP 4/88, LEX nr 55402).

Jednocześnie podkreśla się jednak, że okres urlopu nauczyciela dla poratowania zdrowia jest okresem niewykonywania pracy w rozumieniu art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j./-Dz. U z 2004 r., Nr 39, poz. 353 ze zm.).

W uchwale z dnia 14 lutego 2012 r., sygn. akt III PZP 1/12, OSNP 2012/15-16/187, Sąd Najwyższy wskazał, że urlop dla poratowania zdrowia nie jest świadczeniem powszechnym, należnym wszystkim pracownikom, lecz regulowanym przepisami szczególnymi, zawartymi w pragmatykach służbowych, przywilejem przysługującym nauczycielom jako określonej grupie zawodowej i to przy spełnieniu ściśle określonych kryteriów, a owo uprzywilejowanie nauczycieli wyraża się nie tylko w możliwości uzyskania przedmiotowego urlopu, ale także w tym, że w trakcie korzystania z niego nauczyciel zachowuje w myśl art. 73 ust. 5 Karty Nauczyciela prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego wraz z dodatkiem za wysługę lat oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych, w tym dodatków socjalnych z art. 54 Karty Nauczyciela.

W tym miejscu należy podkreślić, iż Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 30 czerwca 2010 r., w sprawie C-178/15 wskazał, że artykuł 7 ust. 1 Dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu lub praktyce krajowej, które zezwalają na to, by pracownikowi, który skorzystał z przyznanego mu zgodnie z prawem krajowym urlopu dla poratowania zdrowia w okresie corocznego urlopu wypoczynkowego, ustalonego w planie urlopów zatrudniającego go przedsiębiorstwa, można było - po zakończeniu urlopu dla poratowania zdrowia - odmówić prawa do skorzystania z corocznego urlopu wypoczynkowego w późniejszym terminie, pod warunkiem, że cel urlopu dla poratowania zdrowia różni się od celu corocznego płatnego urlopu, co powinien ocenić sąd krajowy. Sam art. 7 ust. 1 Dyrektywy 2003/88 przewiduje z kolei, że każdy pracownik jest uprawniony do corocznego urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 4 tygodni i prawo to uważane jest za zasadę unijnego prawa socjalnego o szczególnym znaczeniu.

TSUE podkreślił więc, że to do sądu krajowego należy ostateczne rozstrzygnięcie, czy cel urlopu dla poratowania zdrowia różni się od celu urlopu wypoczynkowego.

Z uwagi na powyższe, Sąd in casu zobowiązany był dokonać charakterystyki urlopu dla poratowania zdrowia i urlopu wypoczynkowego oraz ustalić cele tych dwóch świadczeń.

Zdaniem Sądu prawo do urlopu dla poratowania zdrowia jest prawem podmiotowym nauczyciela, przysługującym wyłącznie nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach publicznych. Urlop zdrowotny traktowany jest - na co Sąd zwracał już uwagę wcześniej - jako szczególny przywilej nauczycielski. Celem tego urlopu jest ochrona zdrowia nauczycieli. Urlop zdrowotny służy więc regeneracji sił nauczyciela, który z powodu problemów zdrowotnych potrzebuje czasowego odpoczynku od pracy i od wykonywania obowiązków nauczycielskich.

Jeśli chodzi o urlop wypoczynkowy, to ukształtowany został on jako świadczenie majątkowe pracodawcy, które udzielane jest pracownikowi w zamian za pracę wykonywaną w oznaczonym okresie i polega na zwolnieniu pracownika z obowiązku wykonywania pracy w celu wypoczynku, przy jednoczesnym zapewnieniu mu za ten czas

wynagrodzenia. Prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego oznacza, że urlop taki przysługuje pracownikowi, co do zasady, w każdym roku kalendarzowym zatrudnienia.

W ocenie Sądu przedstawione wyżej różnice między urlopem dla poratowania zdrowia a urlopem wypoczynkowym są oczywiste, a celowość urlopu wypoczynkowego nigdy nie była związana ze zdrowiem, a z wypoczynkiem. W analizowanej sprawie zaktualizowała się zatem określona w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie C-178/15 przesłanka warunkująca przyznanie nauczycielowi, który nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego ze względu na korzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia, prawa do skorzystania z urlopu wypoczynkowego w późniejszym terminie. Przesłanką tą jest uznanie przez Sąd, iż cel urlopu dla poratowania zdrowia różni się od celu urlopu wypoczynkowego, a do takiego wniosku doszedł Sąd przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy, w której to urlop dla poratowania zdrowia, z którego powódka L. N. korzystała od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia 31 maja 2017 r. podyktowany był koniecznością leczenia wskazaną w orzeczeniu lekarskim nr (...) z dnia 31.05.2016[^] o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia.

Mając na uwadze powyższe Sąd ustalił, iż korzystanie przez powódkę z urlopu dla poratowania zdrowia nie miało wpływu na przysługujące jej prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 42 dni w okresie letnich ferii szkolnych w roku 2016 i w konsekwencji - na podstawie art. 189 k.p.c.-orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku, a to na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 113 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j- Dz.U.2Q19,poz.785,1043).

I., dnia 17-06-2019[^]